

Z jejich života.

poslední své síly zachování onoho "bohatství, které nám zůstalo", abychom také my cítili z těch prostých zdávná tradovaných vyprávění a příběhů, že jsme nakonec všichni opravdu dětmi jedné jediné země.

Franz Bayer se narodil 3. května 1926 v Hořicích na Šumavě v rodině majitele hostince Zum Teufl (U Čerta) a posledního německého starosty obce. I jeho děd tu starostoval, vedl organizaci německé křesťansko-sociální strany a zasloužil se o odkoupení tzv. Festspielhausu a s ním souvisejících zařízení slavných hořických pašijových her roku 1922-1923 od německého Böhmerwaldbundu natrvalo už do obecního majetku. Otec v letech 1923-1927 představoval v pašijových hrách i význačnou postavu Jana Evangelisty, "miláčka Páně". Je ostatně v té roli zachycen i na snímku bohatě dokumentované knihy Hörtitz - der Passionsspielort im Herzen des Böhmerwald, vydané vlastním nákladem synovým roku 1997, kterou jsem získal zásluhou Paula Praxla přímo z pozůstalosti jiného zasloužilého Šumavana Ruperta Essla. Na stránkách té knihy můžeme spatřit i **praprarodiče autorovy, sedláka z nedaleké Mokré (Mugrau) Adalberta Bettelmana a jeho ženu Theresii, jak chová na klíně malou Josefu, babičku Franze Bayera.** Jak jen jim všem v řetězu rodů ze srdce poděkovat?

Adolf Schimann se narodil v Černé v Pošumaví (Schwarzbach) 2. února 1850. V Českém Krumlově pak navštěvoval obecnou školu i zdejší reálku do roku 1865, kdy se dal na "zelené řemeslo" a poté, co odešel z lesnické školy v Bílé Vodě, sloužil jako tzv.kandidát lesnictví už v šumavském Stožci (Tusset). Po vojenské službě, kterou konal jako tolik Šumavanů coby jednorozční dobrovolník u slavných "pětatřicátníků", upsal se už natrvalo schwarzenberské lesní správě: nejprve v revizní službě na Hluboké, potom postupně v Prášilech (Stubenbach), Lipce (Freiung), Želnavě (Salnau), Černém Lese (Schwarzwald), Všeteči (Wschetetz), od roku 1877 pak na štýrském panství Murau. Stal se tam inženýrem adjunktem a roku 1884 se jako revírník ve štýrském Paalu tamtéž i oženil. Rok nato byl přeložen doslova do "srdce šumavských samot" v Březníku (Pürstling) pod Luzným, odkud přešel roku 1891 do přece jen přístupněji položené Modravy (Mader). To už byl i literárně činný a vedle črt z lesnického prostředí, jimiž pilně přispíval zvláště do rakouského listu Oesterreichische Forst- und Jagdzeitung, psal i verše v nářečí rodné Šumavy, která byla dokonce námětem jeho divadelních her Ein Tag im Böhmerwald a Böhmerwaldriesen. Život ho ovšem nakonec zavál jinam: zemřel nakonec v korutanském Klagenfurtu 28. prosince 1940.

Hermine Hanauerová, rozená Watzlová, se narodila v roce 1909 v Radslavi, v domě č.10, domovní jméno Filipn.Zemřela v Německu v roce 1994.V její pozůstalosti se našly i verše věnované svému domovu.

Isidor Stögbauer se narodil 19. září 1883 v obci, která se dnes jmenuje Strážný (tenkrát i česky Kunžvart, německy Kuschwarda). Měl 13 sourozenců. Po smrti otcově, který podobně jako děd zastával v obci službu varhaníka v místním (dnes ovšem zaniklém) kostele, ocitl se osiřelý chlapec v dolnorakouském Seitenstetten, kde jeho zvonkově jasný alt zazníval mezi roky 1895 a 1899 ve sboru "zpěváků" tamního benediktinského kláštera. Chtěl se stát tím, čím byl jeho otec: učitelem a muzikantem ve službě Boží. Tak začal posléze studovat na učitelském ústavu v Budějovicích, po jehož absolvování učil od roku 1903 postupně v Horní Stropnici, Benešově nad Černou, Rychnově u Nových Hradů, Rožmitálu na Šumavě a konečně v roce 1914 počínaje po dvacet let ve Frymburku, kde se stal vedle učitelování i regenschorim farního kostela sv. Bartoloměje. Přivedl tu chrámovou hudbu brzy na

výjimečnou úroveň. Roku 1925 složil Stögbauer na pražské konzervatoři státní zkoušku pro výuku klavírní a varhanní hudby. Od roku 1943 ho zastihujeme už šedesátiletého v Krumlově jako ředitele hudební školy a **ještě dva roky po skončení války usedal za pultem varhan kostela sv. Linharta v Dolní Vltavici, dnes dávno pohlcené vodami Lipenského jezera. Tam vzniklo v tom krátkém mezidobí těsně před odsunem deset drobnějších skladeb a celá jedna symfonie.** Ve svém krumlovském domě musel po vyhnání zanechat řadu těžko nahraditelných rukopisných materiálů. Už v době frymburského působení získal papežský záslužný kříž Pro ecclesia et Pontifice, roku 1938 pak Sudetoněmeckou hudební cenu. Znova osiřevší vlastně po ztrátě domova se roku 1947 vrátil do Seitenstettenu, učil a skládal. V roce 1954 přesídlil do Lince, kde 7. listopadu 1966 i skončil v pozhnaném věku 83 let. Je pochován na hřbitově svaté Barbory, nedaleko hrobu Stifterova.

Frieda Reisinger – Knöllová se narodila roku 1925 v Dolní Pestríci rodičům Franzovi a Hermíně Watzlovým, kteří se pak usadili ve vesnici Račín v domě č.26 – domovní jméno Fledl. Její „Vzpomínky na mládí, které nebylo“ vyprávěla svým třem vnoučatům v roce 1990 a uvádíme je na jiném místě kroniky.

Josef Reif se narodil 27.července 1883 v obci **Jámy**.

Ve vsi Jámy (neměla ovšem české jméno, to německé znělo v prvé historické zmínce Cholgrueben a značí vlastně "Holzkohlengruben", tj. "dřevěnouhelné doly", v místním nářečí mělo navíc podobu Kulgriam) se tu 27. července 1883 narodil jako první a jediný dítě rolníka Franze Reifa a jeho ženy Marie, rozené Krummauerové, syn Josef. Po chalupě se u nich v čp. 2 říkalo "Langpalli". Ves, příslušející k obci Plánička (tehdy jen Planles) a k faře v Černé v Pošumaví (Schwarzbach) ležela vlastně nedaleko Horní Plané (Oberplan). Jejím obzoru dominuje kupodivu mohutný masív Knížecího Stolce (Fürstensitz), dnes i s celou rozlehlou oblastí součást vojenského výcvikového prostoru Boletice, Koncem dvacátých let minulého století v ní žilo 33 německých obyvatel, v celé obci (tj. s Pláničkou a Novou Lhotou dohromady 220 obyvatel, z toho jediný česky mluvící. Vápno na stavební účely i jako hospodářské hnojivo se ze zdejších vápencových dolů vyváželo i do Horních Rakous. Po vchození školy se selský synek horlivě zapojil do rolnického hnutí soustředěného kolem budějovického listu Dorfbote (tj. "posel venkova") a z iniciativy jeho zakladatele a vydavatele Franze X. Reitterera vzniklé organizace Deutsch-österreichischer Bauernbund. Byl to Josef Reif, kdo takřka neděli co neděli objížděl německy mluvící vsi po celých Sudetech (tehdy se k nim počítalo dokonce i sudetské Slezsko!) s heslem: "Bauern, seid einig!". V roce 1913 převzal řízení Dorfbote a po válce dal své nejlepší síly nově založenému svazu rolníků (Bund der Landwirte), jehož se stal posléze krajským důvěrníkem (Kreisvertrauensmann). Šlo vlastně o politickou stranu, v jejímž nejužším vedení se nakonec jako zástupce předsedy ocitl. Ve stejné funkci působil i v zemědělsko-lesnickém sdružení Böhmerwald-Süd a v kuratoriu německých zemědělských škol budějovických. Věnoval se jako novinář i vlastní literární práci, psal vlastivědné články i "rodinné" povídky, byl při zrodu významného měsíčníku Waldheimat a o rodné končině vydal cosi jako drobnou historickou monografii, z níž pochází i naše textová ukázka. Onoho roku 1925 mu vyšel v témže nakladatelství Moldavia i politický spis Die deutschen politischen Parteien, zastávající z pověření zmíněného už BdL stanovisko tzv. "hospodářských" stran. Kdo by tušil, že tomuto vitálnímu muži zbývají už pouhé čtyři roky života! Zemřel ve svých šestatřiceti letech 4. října 1929 v Českých Budějovicích, čtyři dny nato však jeho tělo v rakvi donesli sousedé na hřbitov v Černé, kde spočinulo v rodné zemi.